נושא 2:

טורבינות רוח - אנרגייה מתחדשת

טורבינות רוח

עקב החלטת ממשלת ישראל להשתמש בטורבינות רוח כדי להפיק חשמל, מתקיים בארץ ויכוח בין אנשים התומכים בהקמת טורבינות רוח ובין אנשים המתנגדים להקמתן.

משרד האנרגיה שוקל להקים טורבינות רוח בקרבת היישוב שבו אתם גרים. התושבים ביישוב שלכם החליטו לקיים אסיפת תושבים כדי לדון בתוכנית להקמת טורבינות הרוח. לקראת האסיפה, התושבים אוספים מידע בנושא זה ממקורות מידע שונים, **מכינים דף מידע ולבסוף גם מביעים את עמדתם.**

כתבו את דף המידע בנושא טורבינות הרוח. את דף המידע יקראו התושבים שישתתפו באסיפה ביישוב. בכתיבת הדף היעזרו במידע משני המקורות שלפניכם. כתבו מדוע מקימים טורבינות רוח, הסבירו את **התועלת** של השימוש בהן, את **הבעיות** שהן יוצרות, וכתבו גם **פתרונות.**

לאחר שתסיימו לכתוב את כל המידע על השימוש בטורבינות הרוח, הוסיפו גם את **דעתכם** האישית על השימוש בהן, **והסבירו** אותה.

כדי שתוכלו לכתוב דף מידע המסביר לתושבים את כל מה שעליהם לדעת על הטורבינות ולהביע את דעתכם, תתבקשו לעבוד לפי השלבים הבאים:

שלב א – קראו את שני מקורות המידע שלפניכם כדי להרחיב את הידע שלכם בנושא טורבינות הרוח.

שלב ב – ארגנו את המידע שקראתם בשני הטקסטים. בחרו באחת משתי הדרכים שלפניכם כדי לארגן את המידע. עבדו בזוגות או בקבוצות קטנות, כדי שתוכלו לשוחח עם חבריכם על המידע שאתם מארגנים:

1. באמצעות סימון קטעים שונים במקורות המידע בצבעים שונים: בצבע אחד – את הקטעים המתארים את התועלת של השימוש בטורבינות רוח; בצבע שני – את הקטעים המתארים את הנזקים של הטורבינות, ובצבע שלישי – את הקטעים המתארים פתרונות אפשריים להקטנת הנזק.
2. באמצעות כתיבה בדף טיוטה, בשלוש רשימות נפרדות או בטבלה בעלת שלוש עמודות: תועלת הטורבינות, נזקי הטורבינות ופתרונות אפשריים.

שלב ג – כתבו את הטקסט שלכם באופן עצמאי .היעזרו ברעיונות שארגנתם ובידע שלכם מלימודי מדע וטכנולוגיה, והוסיפו את דעתכם בנושא זה.

שלב ד– לאחר הכתיבה, קראו את מה שכתבתם, ובדקו אם התייחסתם לשני הטקסטים, אם הרעיונות שכתבתם מוצגים בצורה ברורה והגיונית, ואם הכתב קריא והכתיב תקין.

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

נושא 2: טורבינות רוח — אנרגייה מתחדשת

דוגמה א':

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

טקסט מוקלד ללא שגיאות כתיב

לתושבי קרית מוצקין שלום רב,

משרד האנרגיה שוקל להקים טורבינות רוח בקרבת היישוב שלנו. אנו החלטנו לדון בנושא, וזה דף המידע שהכנתי לקראת האסיפה:

<u>התועלת של טורבינות הרוח -</u>

1. הפקת חשמל מאנרגיות מתחדשות. לדוגמא אנרגית התנועה של הרוח. נחשבת שיטה עדיפה (לייצור חשמל) מבחינה סביבתית ובריאותית.
2. הטורבינות לא פולטות גזים רעילים שמזהמים את הסביבה, ובכך הן עוזרות להפחית פליטה של גזי חממה הגורמים לשינויי האקלים משום כך טורבינות הרוח נחשבות למקור חשמל ידידותי לסביבה.
3. בשנים האחרונות משתמשים בטורבינות רוח גדולות יותר מבעבר - הן בעלות להבים יותר, ומפיקות יותר חשמל.
ויש עוד תועלות לטורבינות הרוח...

<u>הנזקים של טורבינות הרוח -</u>

1. טורבינות הרוח גורמות למותם של עשרות עטלפים וציפורים שמסלול נדידתם עובר באזור חוות הטורבינות. הרבה מבעלי הכנף נשאבים אל הטורבינות, ונפגעים קשה מהלהבים.
2. טורבינות הרוח נחשבות הרבה פעמים למפגע בנוף, בעיקר באזורים טבעיים פתוחים.
3. הטורבינות מהוות כמקור רעש בסביבות מגורים.
ויש עוד נזקים לטורבינות הרוח...

<u>פתרונות אפשריים -</u>

1. השימוש באנרגיה המתחדשת של הרוח, שלא מתכלה, מאפשרת צמצום שימוש במשאבי טבע נחוצים שמתכלים כדוגמת: פחם, נפט וגז טבעי שכמותם בטבע מוגבלת.
2. במדינה שלנו יש הרבה מאוד שמש, למה לא להפיק חשמל בעזרתה?
3. כדי להפחית את הפגיעה בציפורים, אפשר לכבות באופן זמני את הטורבינות בתקופת השיא של הנדידה.
ויש עוד פתרונות אפשריים...

לסיכום, אני בעד הקמת טורבינות בקרבת היישוב שלי מפני: שאנו נוכל לשמור על הסביבה ועל בריאותנו.
הטורבינות לא פולטות גזים רעילים לסביבה ובכך אנו עוזרים לשיפור מצב האקלים. הטורבינות נחשבות למקור חשמל ידידותי לסביבה.
הטורבינות של היום גדולות מבעבר ומפיקות יותר חשמל. בקרית מוצקין אין אזורים טבעיים פתוחים ולכן אצלנו היא לא תהווה פגיעה בנוף.
נכון שהטורבינות למקור רעש אבל אנחנו גם ככה גרים בעיר ויש רעש מסביב.
בגלל כל הסיבות האלו אני בעד הקמת טורבינות רוח בקרבת היישוב שלי.

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

בס"ד

מחוון להערכת כתיבה בעלת מאפיינים מידעיים

(למשל בנושאים מתחום המדעים: פסולת פלסטיק, טורבינות רוח)

שם התלמיד/ה: תלמיד/ת כיתה ו' נושא הכתיבה: טורבינות רוח התאריך: _____

התבוננות על הכותב/ת

- האם הצלחת/ה להשתלב/להשתמש בשיחה לקראת הכתיבה למשל: בקשיב/ה, בהעלה/בהעלתה בה?
- איך ניכש/ה הצלחת/ה לכתיבה ואיך העבד/ה במהלכה למשל: בביטחון, בהנאה, במשך, בחוסר רצון?
- במשימות שבהן נדרש ארגון מידע מקדים לכתיבה, האם הצלחת/ה לדרך/כה שלוות של ארגון לקראת הכתיבה, כגון סימון מידע בטקסט, שימוש בפלט ארגוני?
- האם היה צורך בתיווך נוסף לקראת הכתיבה או במהלכה?

אפשר להדריך היבטים אלה ואחרים:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

התבוננות על הטקסט

- האם יש דבר שכולם בטקסט ובאופן כתיבתו לומדו: ארגון המידע והבילות הפנימי, אורך הטקסט, מורכבות הטקסט, היבט נוסף מיוחד?
- האם הטקסט הרשים אותך בתוכנו לומדו: הפנייה של המידע, מורכבות הכותב/ת בנושא?

אפשר להדריך היבטים אלה בהתאם למשימה:

התרשמות כללית

הטקסט הרשים בתוכנו המפותח, המעיב עם פיבוי מידע מיטבי משני מקורות המידע. הוא הרשים גם באופן ארגוני. ארגון הטקסט מתאים למידע - הצגת מידע מתושבים וכאות באמצעות תמונה מנושאים, פנייה ומיכום. הפתיחה וגוף המיכום מעידים עם מורכבות הכותב/ת בנושא. ק'שור הנושא למקום מהרים שם התלמיד/ה ("בקריית מוצקין אין אוכרים טבעיים פתוחים ולכן אנחנו היא עם תהווה פעילה בנוף") מעיד עם ההבנה מעמיקה שם הנושא ועם מורכבות.

- האיכות מידה נכון הטקסט מפורט?

אפשר להדריך היבטים אלה בהתאם למשימה:

תוכן → ☒ מפותח היטב ☐ מפותח ☐ מפותח מעט ☐ מצומצם

- הבין מידע מתוך ומהרים לנושא הכתיבה
- הבין מידע בהתאם לדרישות המטלה, לומדו: מיצוי מכל מקורות המידע שהבין, הבייחסות רבי-הי של המידע
- הבין מידע מהמשמעויות הספרים, ניתוחים ופרשנויות המשקפים את לימוד המידע מהטקסט/ים שנקרא/ו.

הכותבת הביאה את המידע באופן ברור ומפורט. המידע המוצג משקף את מיכוח המידע שהכותבת 'בדה את מקורות תוך התייחסות לכל רבי-הי התוכן הנדרשים במטלה. הסיכום הטקסט היא מביאה את פתה האנומלית תוך שהיא מתייחסת לסוגיה מורכבת ומידית התואמת להקשת הטורבינות הסיומו שם כל אחד מתקי הטקסט הפוסקים ברבי-ה תוכן אחר, הכותבת מציינת: "וים פוא" תוצאות / נקים / פתרונות לטורבינות הרות. למשל, בכל אחד מתקי הטקסט היא פירטה את כל רבי-ה התוכן הרלוונטיים מתוך מקורות המידע, ובכל לאות בחרה לסיים כל תקי במשפט המקורות מידע אחרים שלפיהם טרם נתשפה.

הערה: אם הטקסט **אינו** עוסק בנושא הנדרש, יש לתעד זאת במחוון ולהעריך אותו לפי הקריטריונים במחוון.

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

באיכו אופן הטקסט לכיוך?
אפשר להקיף היבטים אלה:

- **סגיחה מהמנע ומצוימה לנושא וסיום ברור של הטקסט ניתן לפתוח וסיים בדרכים שונות ומגוונות.**
- **הקישורים והמיקוך בטקסט קשורים לכך שהם מאורגנים בקבץ הגיוני למשל: כרונולוגי, הכללה וסירוט, סיבה ותוצאה, בלוק ופרקולוג**
- **השימוש במוצפי קישור יקין ותרם לקריאות הטקסט למשל: מילות קישור, מאמכרים ובייני שיח**

לכידות

X לכיך ☐ לכיך ברובו ☐ לכיך בחלקו ☐ לא לכיך

הטקסט מכיך מאוך, ותוכנו מאורגן בפסקות המופתנות בהומגות כותרות. אורגון מסוג כה מתאים לטקסט מיקע. לטקסט יש פתיחה וסיום מופתנים. בפתיחה הכותבת פונה אל התשבים ומ"מיקע אותם בטמרתו של הטקסט ("וכה בך המיקע שהכנתי לקראת האספה:") בסיכום היא מבינה את עמיפתה ומנמקת אותה בהומגות תכרה אל תשיבות הטורבינות במקור אנרגיה מתחשית, כפי שכתבה גם בתחך המתאר את התוקפת שבהן. בשלוש פסקות הטקסט המיינות מיקע אל התוקפת הנקים והפתרונות מוצים רעיונות המופתנים במספרים. לרוב, כל מספר מיינ רעיון אחר, מבפ בפסקה הרישונה - התוקפת של טורבינות הרוח - שבה הרעיון המופתן בספרה 2 אינו רעיון שונה מהרעיון הרישון (המופתן בספרה 1) אלא פיתוח והסבר שלו. בפסקת הפתרונות הסגיך הרישון אינו מהווה פתרון אלא הוא מתאר כמעשה את התוקפת של השימוש בטורבינות הרוח, ולפיכך הוא מתאים לפסקה הרישונה של הטקסט הפוסקת בתוקפת מיפות הקישור שבהן הכותבת משתמשת מתיאורות ותורמות לעכיפות, לפוימה: בכך, משום כך, מפני ש, לכן, כפי.

לשון הטקסט

X רמה גבוהה ☐ רמה בינונית/גבוהה ☐ רמה בינונית/נמוכה ☐ רמה נמוכה

מהי רמת הלשון בטקסט?
אפשר להקיף היבטים אלה:

- **שימוש בלשון האופיינית לתוחש הכתיבה וסוג הטקסט**
- **ביון בשופר המילים וביוק בשימוש בן, מילים מורכבות מורפולוגית, מורכבות תחבירית**
- **תקינות מורפולוגית ותחבירית**

הוא מיוון, מביוק ותקין מבחינה מורפולוגית ותחבירית, לפוימה: "כפוימת" ("**כפוימת:** פחם, עפ...")**;** כינוי קניין חבור "בלברתה" (במשפט: "מה קן להפיק תשעם **הלברתה?**")**;** "תהווה" (במשפט: "אולנו היא קן **תהווה** פיזה בנוף".), ומילים נוספות - "שוקל", "להפחית", "מפיע" ושוב. קם מילות הקישור שהכותבת משתמשת בהן מיוונות.

מאפייני כתיב, כתב וארגון על פני הדף

שימוש בסימני פיסוק

X פיסוק נכון ברובו שתומך בקריאה ☐ פיסוק חלקי ☐ היעדר פיסוק או פיסוק שגוי

פירוט/הערות: יש שימוש מתאים בפסיק, בנקודתיים לפני שאינו מתאים לטקסט המיפה. שבו הכותב אומר לפרט ולהשלים את רעיונותיו. פירוט, הסוברייס, הסימן שאלה. יש קם שימוש בלשון נקופות, כמו: "כתבה היא לעיתים מאוך קטן והאותיות בתוך המילה אך הן לעיתים פחוסות פבר שמקשה את הקריאה.

כתיב

X כתיב נכון או נכון ברובו ☐ שגיאות כתיב רבות (בעיקר הומופוניות) שאינן פוגמות בקריאות ☐ שגיאות כתיב רבות הפוגמות בקריאות

פירוט/הערות: אין שגיאות כתיב.

כתב יד

☐ מובן וקריא X מובן ברובו ☐ קשה עדיין לפענוח

פירוט/הערות: הטקסט מאורגן בפסקות המופתנות בהומגות כותרות שקו מתוח מתחתיהן, ובהומגות מספור של רעיונות בכל תפך. תפקים מהטקסט קשים לקריאה בשל ציפוף המילים והיעדר שם רווח בינהן.

ארגון הכתוב על פני הדף

☐ מאורגן היטב X מאורגן ☐ עדיין אינו מאורגן

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

לסיכום

- היבטים שהייתי רוצה להמשיך ולחזק בכתיבה של הלומד/ה
- היבטים שהיית בוחר/ת לקדם בכתיבה של הלומד/ה ויש להתאמץ בשניים אלו שלושה היבטים ולהחלין אולם צם בהתפוננות בטקסטים אחרים שכתב/ה הלומד/ת

לקראת תוכנית עבודה: נקודות חוזק ונקודות לחיזוק

התלמידה יוסף/תלהפיק טקסט מיקס, מפותח ומכיל באומנויות מיכוז מיקס משני מקורות מיקס ומכורכנו בטקסט באומנויות מקצועי אורגון: כותרות, פסקות וספרור.

הייתי מפוקח/ת את התלמידה שבחון אם שני הסעיפים הראשונים בפסקה המפרטת את התפקת שם טורבינות הרוח הם אכן שני רעיונות שונים.

הייתי מתייחס/ת לשימוש שעשתה התלמידה בשפוש נקודות בתשפטים החוכרים בסוף כל פסקה, כאן "וי שוב תוכלות טטורבינות הרוח..." ומעמיד/ת אוחה כי הטקסט המיקס מאופיין ברמת פיוק גבוה ולם כן מפופה שהכותבים ישלימו את רעיונותיהם ומאי שאירו לאות בידי הקורחים בפי שמתאים לסוגות בטקסטים שונים מיקסים, כאן בסיפורים.

הכתיבה, בפי לפלות שלפיתים מחסירים מילה חשובה, למשל בסעיף 3 בפסקת התוכלת חסרה המילה "פיוקים" לתיאור הלהבים.

כאן כן הייתי מפוקח/ת את התלמידה לפרוך בקרה לם הכתיבה באומנויות קרי/אות הטקסט בתום היית לם משתף/לת אוחה בקושי שלי לקרוא את כתבה יפה הקטן והמחובר, מבחי/ה לם תלקים הכתיבה, בפי לפלות שלפיתים מחסירים מילה חשובה, למשל בסעיף 3 בפסקת התוכלת חסרה המילה "פיוקים" לתיאור הלהבים.

הייתי לם משתף/לת אוחה בקושי שלי לקרוא את כתבה יפה הקטן והמחובר, מבחי/ה לם תלקים בטקסט שהיו קשים לקרי/אה, ומבקש/ת שלהבא תרווח בין המילים ותפיק את הכתבה. הייתי לם מפוקח/ת אוחה להקליד טקסטים במחשב כפי להקל לליה וגם לם הקורחים.

לקראת שיחת משוב

- דברים שהייתי רוצה להביא לחבחי הלומד/ה או לשאול אותו/ה בפקבות קרי/אות הטקסט ולו סמך הבישה שלו/ה לכתיבה

הייתי אומר/ת לתלמיפה שהיו הפיקה פף מיפף לתושבים שמסביר אות כל המיפף התחוף לם הקמת טורבינות הרוח בהופן ברור ומאורגן היטב ועוף נמים לקרי/אה, ושבח פלתה בנושא מובנת ומשכנעת בכתיבתה והופן בכתיבתה מלימים לם ההנתה אות הנושא.

הייתי שוכח/ת אוחה לְמה התכוונה במשפט החוכר בסוף כל פסקה: "וי שוב תוכלות / נפקים / פתרונות לטורבינות הרוח", ומבקר/ת מפוך בחרה שהשתמש בשלוש נקודות; היא התכוונה לכך שכל מיפף שוב מיפף בטקסטים שקרי/אה ולכן הבישה, או שרבתה לליפף את הקורחים בקיומו של מיפף לוב מיפף בטקסטים שקרי/אה ולכן הבישה, או שרבתה לליפף את הקורחים בקיומו של מיפף המקורות חחרים שיוכה מכירה. הייתי מסביר/ה לה שהשימוש בשלוש נקודות נסוף פחות בטקסט המיפף, שיוחר לספק לקורחים חת המיפף במלואו. כחו כן הייתי משבח/ת חת הרלון לחסכר חת פרטי המיפף בכל פסקה בהופן שיקל לם התושבים שהתחבו בפף המיפף, ומפנה חת תשומת לבה לשני הסעיפים הרחשונים בפסקת התוכלת, כפי לבחון חם חכן הם שונים כלה מכלה.

לחבחי, הייתי משתף/לת חוחה במחוף שהשקלתי הקרי/אות כתבה יפה שלעיתים היה קטן ונפוף, ומבקש/ת מחשוב לם הנחלים ולהשתמש לשילוב חת הכתבה ולרווח בין המילים.

הייתי מבי/ה לה חשות הטקסטים הבחים המיוחפים להשתה תקלי/ה במחשב.

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

נושא 2: טורבינות רוח – אנרגייה מתחדשת

דוגמה ב':

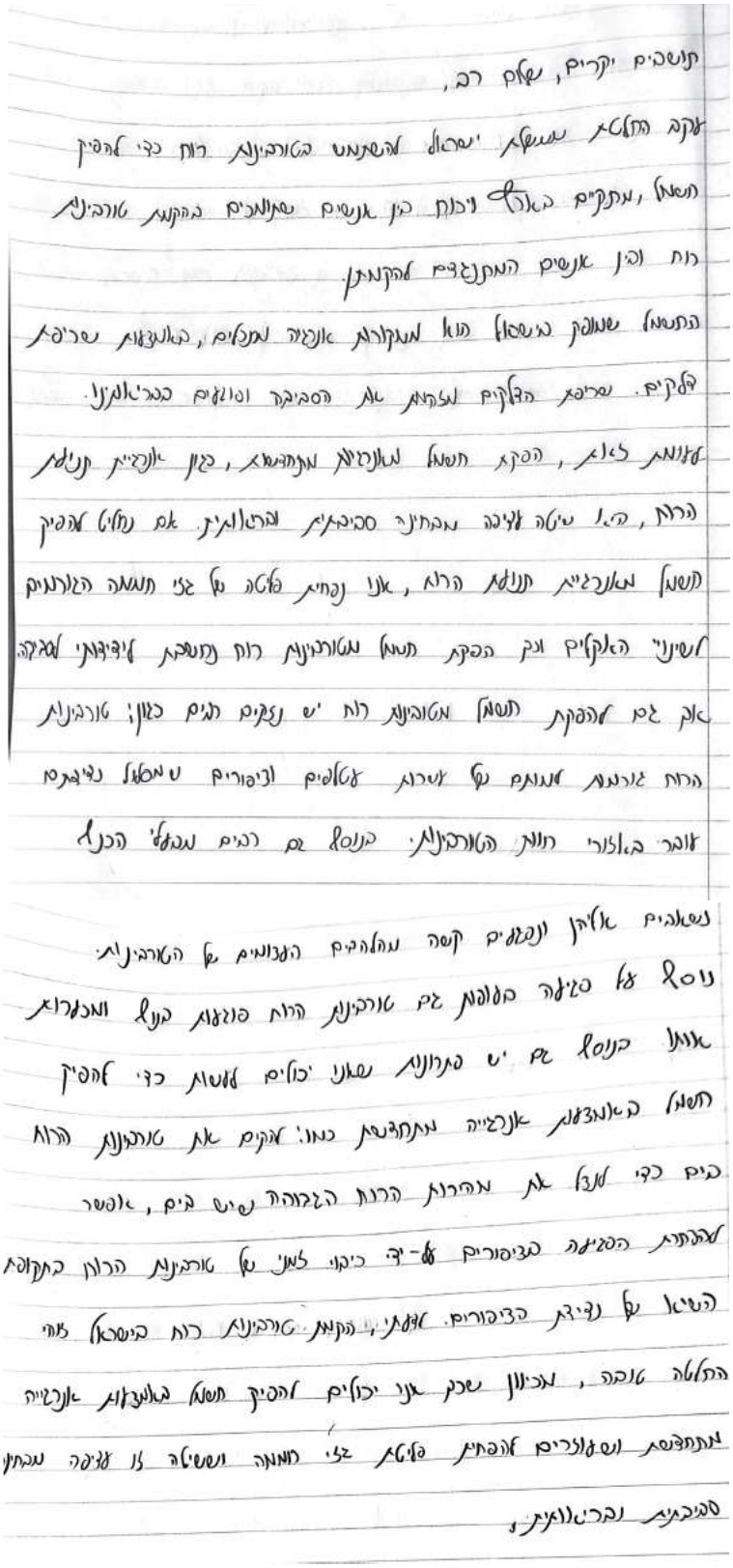

טקסט מוקלד ללא שגיאות כתיב

תושבים יקרים, שלום רב,

עקב החלטת ממשלת ישראל להשתמש בטורבינות רוח כדי להפיק חשמל, מתקיים בארץ ויכוח בין אנשים שתומכים בהקמת טורבינות רוח ובין אנשים המתנגדים להקמתן.

החשמל שמופק בישראל הוא ממקורות אנרגיה מתכלים, באמצעות שריפת דלקים. שריפת הדלקים מזהמת את הסביבה ופוגעת בבריאותנו.

לעומת זאת, הפקת חשמל מאנרגיות מתחדשות, כגון אנרגית תנועת הרוח, היא שיטה עדיפה מבחינה סביבתית ובריאותית. אם נחליט להפיק חשמל מאנרגיית תנועה הרוח, אנו נפחית פליטה של גזי חממה הגורמים לשינויי האקלים וכך הפקת חשמל מטורבינות רוח נחשבת לידידותית לסביבה.

אך גם להפקת חשמל מטורבינות רוח יש נזקים רבים כגון: טורבינות הרוח גורמות למותם של עשרות עטלפים וציפורים שמסלול נדידתם עובר באזורי חוות הטורבינות. בנוסף גם רבים מבעלי הכנף נשאבים אליהן ונפגעים קשה מהלהבים העצומים של הטורבינות.

נוסף על פגיעה בעופות גם טורבינות הרוח פוגעות בנוף ומכערות אותו בנוסף גם יש פתרונות שאנו יכולים לעשות כדי להפיק חשמל באמצעות אנרגייה מתחדשת כמו: להקים את טורבינות הרוח בים כדי לנצל את מהירות הרוח הגבוהה שיש בים, אפשר להפחית הפגיעה בציפורים על-ידי כיבוי זמני של טורבינות הרוח בתקופת השיא של נדידת הציפורים. לדעתי, הקמת טורבינות רוח בישראל זוהי החלטה טובה, מכיוון שכך אנו יכולים להפיק חשמל באמצעות אנרגייה מתחדשת ושעוזרים להפחית פליטת גזי חממה וששיטה זו עדיפה מבחינה סביבתית ובריאותית.

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

מחוון להערכת כתיבה בעלת מאפיינים מידעיים

(למשל בנושאים מתחום המדעים: פסולת פלסטיק, טורבינות רוח)

שם התלמיד/ה: תלמיד/ת כיתה ו' נושא הכתיבה: טורבינות רוח התאריך: _____

התבוננות על הכותב/ת

- האם הלמידה השתלבה/השתלבה בשיחה לקראת הכתיבה למשל: הקשיב/ה, התלהב/ה, התעניין/התעניינה בה?
- איך ניכש/ה הלמיד/ה לכתיבה ואיך הוגבל/ה במהלכה למשל: בהיסוון, בהתלהבות, בחוסר רצון?
- במשימות שבהן נדרש ארגון מידע מקדים לכתיבה, האם הלמיד/ה לדר/כה פעולות של ארגון לקראת הכתיבה כגון סימון מידע בטקסט, שימוש בפלג ארגון?
- האם היה צורך בגיוון נוסף לקראת הכתיבה או במהלכה?

אפשר להעיר היבטים אלה ואחרים:

התבוננות על הטקסט

- האם יש דבר שבולט בטקסט ובאופן כתיבתו למשל: ארגון המידע והמילות הקשר, אורך הטקסט, מורכבות הטקסט, היבט לשוני מיוחד?
- האם הטקסט הרשים אותך בתוכנו למשל: הקשה מלהניע של המידע, מלורבות הכותב/ת בנושא?

אפשר להעיר היבטים אלה בהתאם למשימה:

התרשמות כללית

הטקסט מרשים באופן ארגון המידע וההדירות הקשת, וכתיבתה שם התלמיד/ה קלחת.

ניכר שהכותב/ת יקשה לעשה את המידע משני המקורות שקרא/ה ושמצא אותו לטקסט אחד.

- האיכות מידה גלכן הטקסט מפותח? אפשר להעיר היבטים אלה בהתאם למשימה:

תוכן

☒ מפותח היטב ☐ מפותח ☐ מפותח מעט ☐ מצומצם

- הקשר מידע מפן ומאחים לנושא הכתיב
- הקשר מידע בהתאם לדרישות המטלה, למשל: מיצוי מכל מקורות המידע שהוקצו, הגיוחסות לכל רכיבי הגוכן של המשימה
- הקשר המידע במשמעות הספרים, ניתוחים ודוגמאות המשקפים את לימוד המידע מהטקסט/ים שנקרא/ו.

הכותב/ת הקישה את המידע באופן מפן ומורחב. היא מיצתה באופן מיטבי פרטי מידע משני מקורות המידע והתייחסה לכל רכיבי התוכן שבמטלה. בפתיחה הקישה את הוויכוח הנפש שם השימוש בטורבינות והמשיכה בתיאור השדה בארץ ובהסבר מפוך חשוב להפיק חשמל באורניות מתחפשות היא הסבירה את התועלת שבהפקת חשמל באמצעות טורבינות רוח ואת הנקיים שהן מורמות בהשק האחרון שם הטקסט היא תיארה פתרונות אפשריים ופסוק הקישה את פעלתה באופן מנומק.

הערה: אם הטקסט **אינו** עוסק בנושא הנדרש, יש לתעד זאת במחוון ולהעריך אותו לפי הקריטריונים במחוון.

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

באיכו אופן הטקסט לכיוך?
אפשר להקריך היבטים אלה:

- **פיוחה מוחמת ומתואמת לנושא וסיום ברור של הטקסט ניתן לפחות וסיים בפרכים שונות ומגוונות.**
- **הקילונות והמיקך בטקסט קשורים לצה ומאורגנים ברמך הגיוני למשל: כרונולוגי, הכללה ופירוט, סיבה ותוצאה, בלוי ופתרון**
- **השימוש במוחמי קישור יקין ותרם לקריאות הטקסט למשל: מילות קישור, מאמכרים ובייני שיח**

לכידות

☐ לכיך ☒ לכיך ברובו ☐ לכיך בחלקו ☐ לא לכיך

הטקסט מכיך במהנהו. התקמיפה בחברה להבדיל את המיפך עם פי רמך הניון: הרמיונק פשימוש בטורבינות רוח, התקפת שם השימוש בהן, הנקים שהן ירמות פתרונות אפשריים ומאפה אישית לטקסט יש פתיחה וסיום מובחנים. בפתיחה הכותבת בחברה הפנייה ישירה לתושבים שעליהם היא ממליצ שלא להקים טורבינות רוח בסביבתם. בסיום חוזרת על הנקודה המרכזית ומסכמת את הטיעונים.

אלה יוכרים בפח בלכיכות

המכיין שאלה פתרונות שנוקפו להפחית את הנקק, או שאלה החסרונות של השימוש בטורבינות? שיב בנוסף בח פתרונות השימוש במלת הקישור "בנוסף" אינו מתאים, ומשמשה חסר משפט מקשר שם בסלי הכנף, ומכן מלת הקישור "בנוסף" אינה מתאימה ומותרת. כמו כן, באשר הכותבת מציינת רבים מהסלי הכנף נשאבים אליהן ונפגעים קשה...". משפט זה מפרט למשמה את הסיבה למותם עלינים יש שימוש מיותר או בלתי מתאים במלת הקישור "בנוסף", למשל במשפט: "בנוסף בח הוספת כ' למילה נוסף היא שיבוש תחבירי, אך ניוון שהוא נפוץ ומושרש כך כך, אפשר לקבלו). השימוש במלות הקישור מתאים ברובו, לפחמה: למלומת לאות כיון, מכיוון שכך, בנוסף (אם כי לתלמידים. הטקסט מסתיים בהבלת למשתה המנומקת

היא מ"למת את פף המיפך, ואף מביה את נושא הוויכוח בארץ כפי שמוצג במלת הכתיבה הפוסט יש פתיחה וסיום מובחנים. בפתיחה הכותבת בחברה הפנייה ישירה לתושבים שעליהם

לשון הטקסט

☒ רמה גבוהה ☐ רמה בינונית/גבוהה ☐ רמה בינונית/נמוכה ☐ רמה נמוכה

מה רמת הלשון בטקסט?
אפשר להקריך היבטים אלה:

- **שימוש בלשון האופיינית לנושא הכתיבה וסוג הטקסט**
- **ניוון באוצר המילים וביוק בשימוש בו, מילים מורכבות מורפולוגית, מורכבות תחבירית**
- **מקינות מורפולוגית ותחבירית**

בהמלמות אורך"ה מתחשת ו**שמוכרים** להפחית פלימת למי תממה ושימה כי למיפה...".

הסיום הטקסט המשפט האחרון הוא מסורבל וגם אינו תקין: "מכיוון שכך אנו יכולים להפיק תשמש שאנו יכולים למשות כבי להפיק תשמש...".

למשמים. פיומאות: "אם **נתלים** להפיק תשמש מ...", **אנו נפחית** פלימה שם למי תממה"; "יש פתרונות **מהמשפטים** בא כבי למי"ם את הנממים לתוך ההקמת טורבינות הרוח ומלי לם המופמות שלה **משתמשת** באוצר מילים מתוך מקורות המיפך. השימוש שלה בפורת הרמים בחלק הכותבת משתמשת בלשון המתאימה לנושא הכתיבה ולסוג הטקסט - מיפך למשבים.

מאפייני כתיב, כתב וארגון על פני הדף

שימוש בסימני פיסוק

☒ פיסוק נכון ברובו שתומך בקריאה ☐ פיסוק חלקי ☐ היעדר פיסוק או פיסוק שגוי

פירוט/הערות: קי"ם שימוש מאוזן בסימני הפיסוק הלי"קריים: נקודה, פסיק ונקודתיים.

כתיב

☒ כתיב נכון או נכון ברובו ☐ שגיאות כתיב רבות (בעיקר הומופוניות) שאינן פוגמות בקריאות ☐ שגיאות כתיב רבות הפוגמות בקריאות

פירוט/הערות: כתיב המלה **ההרי'אותינו** אינו תקין כי מפובר במלה בפורת היתיב ולמו בפורת הרי'בוי בתוספת י'.

כתב יד

☒ מובן וקריא ☐ מובן ברובו ☐ קשה עדיין לפענוח

פירוט/הערות: _____

ארגון הכתוב על פני הדף

☒ מאורגן היטב ☐ מאורגן ☐ עדיין אינו מאורגן

פירוט/הערות: _____

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

לסיכום

- היבטים שהייתי רוצה להמשיך ולחזק בכתיבה של התלמיד/ה
- היבטים שהייתי בוחר/ת לקדם בכתיבה של התלמיד/ה ויש להתמקד בשניים או שלושה היבטים ולהמחן אותם גם בהערכות בטקסטים אחרים שכתב/ה התלמיד/ה

לקראת תוכנית עבודה: נקודות חוזק ונקודות לחיזוק

התלמידה יוסלת לשלב שני מקורות מידע ולהדגים באופן מפורט ומכיר תוך שימוש באופר מעניין מאוד. היו משתתפות בפעילות קישור מעוניינות ומתלהבות במרבית המקרים.

היית בוחר/ת להמרות את הטקסט אות השימוש החוכר בפעלת הקישור "בנוסף" ולפעמים אותה תלמיות מתלהבות, וכאות כבי לשפר את לכידות הטקסט.

- דברים שהייתי רוצה להגיד לתלמיד/ה או לשאול אותו/ה בלקבות קריאת הטקסט ועל סמך הגישה שלו/ה לכתיבה

לקראת שיחת משוב

היית אומר/ת לתלמידה שהיו יוסלת לשלב מידע שקראה משני מקורות מידע באופן ברור מאוד ומובן לקוראים, ושהתרשמת מבתיבתה הקלחת היו הסבירה היטב את תשיבות הפקת תשפע פתרונות הינוים. היית אומר/ת לה שהתרשמת משלתה המוטקת בנושא כפי שהביעה בסוף הטקסט וכי השתמשה בפעלות קישור מעוניות.

היית מפנה את תשומת לבה לשימוש החוכר בפעלת הקישור "בנוסף", ולשימוש המיותך בה בשפה שהו פירטה את אותן הפרטים בהמלה הבנלך. אולי היית מפנה את תשומת לבה לצירוף של שתי פעלות קישור "אך גם", שפגם בתחביר המשפט.

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

נושא 2: טורבינות רוח — אנרגייה מתחדשת

דוגמה ג':

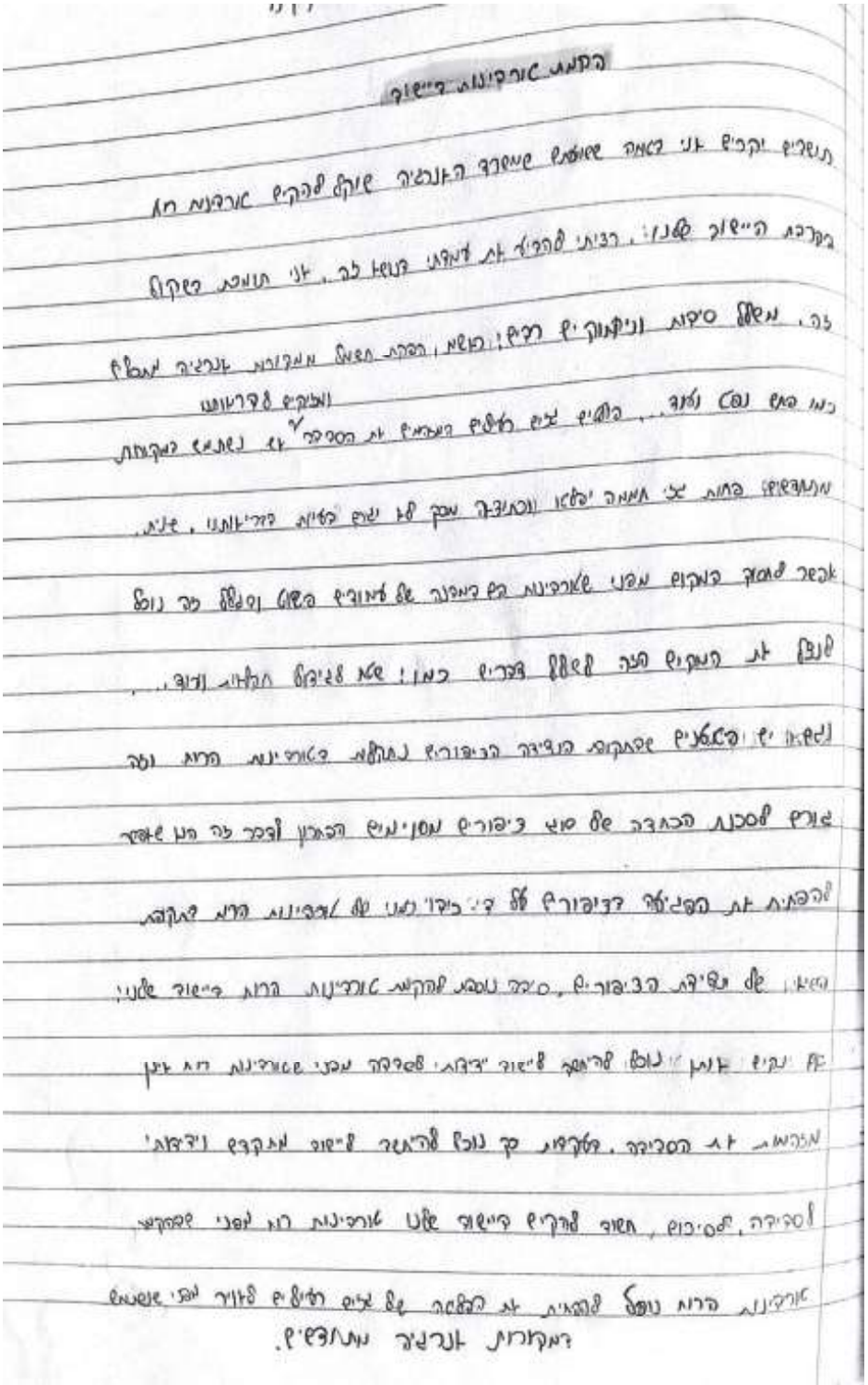

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

טקסט מוקלד ללא שגיאות כתיב

הקמה טורבינות ביישוב

תושבים יקרים אני בטוחה ששמעתם שמשרד האנרגיה שוקל להקים טורבינות רוח בקרבת היישוב שלנו. רציתי להביע את עמדתי בנושא זה. אני תומכת בשיקול זה. משלל סיבות ונימוקים רבים: ראשית, הפקת חשמל ממקורות אנרגיה מתכלים כמו פחם נפט ועוד... פולטים גזים רעילים המזהמים את הסביבה ומזיקים לבריאותנו אם נשתמש במקורות מתחדשים פחות גזי חממה ייפלטו וכתוצאה מכך לא יגרם בעיות בבריאותנו. שנית, אפשר לחסוך במקום מפני שטורבינות הן במבנה של עמודים פשוט ובגלל זה נוכל לנצל את המקום הזה לשלל דברים כמו: שטח לגידולי חקלאות ועוד...
וגם יש פטנטים שבתקופת הנדידה הציפורים נתקלות בטורבינות הרוח וזה גורם לסכנת הכחדה של סוגי ציפורים מסוימים הפתרון לדבר זה הוא שאפשר להפחית את הפגיעה בציפורים על ידי כיבוי זמני של טורבינות הרוח בתקופת השיא של נדידת הציפורים. סיבה נוספת להקמת טורבינות הרוח ביישוב שלנו: אם נקים אותן נוכל להיחשב ליישוב ידידותי לסביבה מפני שטורבינות רוח אינן מזהמות את הסביבה. בעקבות כך נוכל להיחשב ליישוב מתקדם וידידותי לסביבה. לסיכום, חשוב להקים ביישוב שלנו טורבינות רוח מפני שבהקמת טורבינות הרוח נוכל להפחית את הפליטה של גזים רעילים לאויר מפני שנשתמש במקורות אנרגיה מתחדשים.

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

מחוון להערכת כתיבה בעלת מאפיינים מידעיים

(למשל בנושאים מתחום המדעים: פסולת פלסטיק, טורבינות רוח)

שם התלמיד/ה: תלמיד כיתה ו' נושא הכתיבה: טורבינות רוח התאריך: _____

התבוננות על הכותב/ת

אפשר להדריך היבטים אלה ואחרים:

- האם הצליח/ה השתכל/השתעפה בשיחה לקראת הכתיבה למשל: הקשיב/ה, התלהב/התלהבה בה?
- איך ניגש/ה התלמיד/ה לכתיבה ואיך התנהל/ה במהלכה למשל: בביטחון, בהתלהבות, בחוסר רצון?
- במשימות שבהן נדרש ארגון מידע מקדים לכתיבה, האם התלמיד/ה לדרך/כה שלוות של ארגון לקראת הכתיבה כגון סימון מידע בטקסט, שימוש בפלג ארגוני?
- האם היה צורך בתיווך נוסף לקראת הכתיבה או במהלכה?

התבוננות על הטקסט

אפשר להדריך היבטים אלה בהתאם למשימה:

- האם יש דבר שכתוב בטקסט ובאופן כתיבתו למשל: ארגון המידע והבחירה בפיצ'ו, אורך הטקסט, מהנות הטקסט, היבט לשוני מיוחד?
- האם הטקסט הרשים אותך בתוכנו למשל: בדרך מתיחת מתיחת מידע של המידע, מתירבות הכותב/ת בנושא?

התרשמות כללית

אני מתרשם/מת מקלפה האישי שם הכותבת לציבי התעלמת שם השימוש בטורבינות רוח, ומהחירתה להביא את המידע באמצעות נימוקים התואמים בפעתה התחרדת הנושא. פנייתה לתושבים בפתיחת הטקסט מעוררת עניין ומקרנות הנימוק שהיא מציגה בסוף הטקסט "נגע להיחשב ליישוב יפיפות בסביבה..." מעיד שם הכפהותה עם שמירה שם הסביבה ושם רגונה לקפם את היישוב שבו היא גרה מהחינת ההיבט הזה.

באיזו מידה תוכן הטקסט מפותח?
אפשר להדריך היבטים אלה בהתאם למשימה:

- הבנת מידת מובן ומתאים לנושא הכתיבה
- הבנת מידת בהתאם לדרישות המטלה, למשל: מיצוי מכל מקורות המידע שהובאו, הגיוחסות רכי רכיבי התוכן של המשימה
- הבנת המידת באמצעות הסברים, ניתוחים ודוגמאות המשקפים את לימוד המידע מהטקסט/ים שנקרא/ו.

תוכן

☐ מפותח היטב ☒ מפותח ☐ מפותח מעט ☐ מצומצם

הטקסט מציג מתאה מעולה שם הכותבת בנושא מתשיבות השימוש בטורבינות רוח והתועלת שבהן. התיאור שם אחד מנקי הטורבינות ושם פתרון אפשרי עולים מתוך מערך הנימוקים שהיא מציגה כפי שתואר בפסקה, וזוכה מוצגים באופן מפורט בנפרד במטלה - דבר שיכול היה להתקיים אולי הייתה מארגנת את רצף הדברים בכל מידת שפי שרישות המטלה.

המידע המוצג בטקסט נשען בעיקר שם מקור המידע הראשון, שהוא הטקסט המרכזי בנושא הטורבינות. הכותבת מסבירה בהרחבה את חשיבות השימוש בטורבינות ואת התועלת שבהן. חסר פירוט שם נקיים נוספים שם טורבינות הרוח המוצאים בשני מקורות המידע. מתוך מקור המידע השני, התקבות הכותבת בחרה לשלב פריט אחד בלבד בנושא פתרון לנקי הנזרם מהטורבינות (כיבוי לאני שם הטורבינות).

הערה: אם הטקסט **אינו** עוסק בנושא הנדרש, יש לתעד זאת במחוון ולהעריך אותו לפי הקריטריונים במחוון.

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

לכידות

☐ לכיד ☒ לכיד ברובו ☐ לכיד בחלקו ☐ לא לכיד

באיזו מידה הטקסט לכיד?
אפשר להדריך היבטים אלה:

- **פתיחה מוחמצת ואחוזמה לנושא וסיום ברור של הטקסט ניתן לפחות חלקיים בשורות שונות ומלוכלכות.**
- **הדלילות והמיבק בטקסט קשורים גם לצפיפות האותיות ברבים הילוני למשל: כרונולוגי, הכללה ופירוט, סיפה ואחואה, בלתי ופעילות**
- **השימוש בשאפלי קישור יתיר ואזרם לכיכולת הטקסט למשל: מילות קישור, משפטים וביניי שיח**

עטקסט יש כותרת המציבה שנשנים את נושאו וכן פתיחה וסיום מובחנים. בפתיחת הטקסט הכותבת פונה לתושבים באופן אישי ("תושבים יקרים, אני בטוחה ששמעתם...") ומייפעת אותם בטיעון שבכוונתה להפעות ("רציתי להביע את עמדתי הנושא כזה"). הפער מציף עם מופעותה לעשנים ופעטרת הטקסט. את המיבק בטקסט הכותבת מארגנת ברבים שם נימוקים התומכים בשאלתה - חשיבות הקמת טורבינות רוח. בתוך כך היא משתמשת בשאבנה שם הכפלה ופירוט ושוכחת את נימוקיה בשאפלות ביניי שיח מתאימים: ראשית, שנית, סיבה נוספת, סופית. היא צם משתמשת בשאכברים כגי שמעך תכרתיות: "נקים אותן", "אוין".

בתקטו האחרון שם הטקסט הכותבת משתמשת בשיטים "סיבה נוספת" שתיאור ההשפכות שם הישוש המקור שאינו מכהם ("ישוב יפיפות"), אך כזה שמשיה הרחבה שם אותה הסיבה שתיארה קודם לכן, וגם סיבה נוספת

בפסקה האחרונה יש תכרה וסופות הכותבת חוכרת פעמים שגם בעורך שם הדירוש "ישוב יפיפות כסביבה".

לשון הטקסט

☐ רמה גבוהה ☒ רמה בינונית/ גבוהה ☐ רמה בינונית/ נמוכה ☐ רמה נמוכה

מהי רמת הלשון בטקסט?
אפשר להדריך היבטים אלה:

- **שימוש בלשון האופיינית לנושא הכתיבה וסוג הטקסט**
- **ניוון באוצר המילים ובסוג השימוש בו, מילים מורכבות מורפולוגית, מורכבות תחבירית**
- **עקינות מורפולוגית ותחבירית**

הכותבת השתמשה באוצר מילים מתאים לסוג הטקסט ולנושא הכתיבה. אוצר המילים מגוון ומרוב טורבינות, בלוב שמעשה היא תומכת בהכלה וגם בשיקום.

רבים" יש סופות בדיון הריבוי. היא מציינת כי היא תומכת בשיקום שם מערב האנרגיה שהקים מפיק. היא סושה שימוש יפה במילה "שקם" (שקם פברים), אם כי במשפט **"שקם** סיבות וניסוקים נשם וסוף... **פוסטים** יצים רשים". בחלק שבו מתוארים האומכים ("הפסנטים" כפשונה) בטיפוק בהתנגדות התחבירית בכמה מקומות למשל: "הפקת חשמל מאקורות אנרגיה מתקנים כמו פחם למשל: "אם נקים אותן נוכל להיחשב לישוב יפיפות בסביבה מפני ש...". עם לאות, יש בטקסט פעם מורפולוגיים ותחבירים מורכבים שם תאי ושם סיבה ותכואה (כתוכאה מכך, בפקהות כך), היא משתמשת בכשון משבנשת, כמו "בטוחה ששמעתם", "שקם סיבות וניסוקים". יש בטקסט מבנים

המקום...". מעמת הקישור המתאימה במקום "ובשקם כה" היא "וכך".

קישור שאינה מתאימה: "... טורבינות הם המבנים שם שמופיע **פשוט ובשקם כה** נוכל שנקם את הפתרון שפשר כה הוא שאפשר שהפחית את..."). במקום אחר יש שירוב שם בי.טו יומיומי עם מעמת בסכנת הפיפיה שם הטורבינות בדיפורים, התחביר והקישור בין המשפטים מסורבל מאד ("וזם יש נפש ושוב... **פוסטים** יצים רשים". בחלק שבו מתוארים האומכים ("הפסנטים" כפשונה) בטיפוק

לכידות

לשון הטקסט

מאפייני כתיב, כתב וארגון על פני הדף

שימוש בסימני פיסוק

☒ פיסוק נכון ברובו שתומך בקריאה ☐ פיסוק חלקי ☐ היעדר פיסוק או פיסוק שגוי

פירוט/הערות: _____

כתיב

☒ כתיב נכון או נכון ברובו ☐ שגיאות כתיב רבות (בעיקר הומופוניות) שאינן פוגמות בקריאות ☐ שגיאות כתיב רבות הפוגמות בקריאות

פירוט/הערות: _____

כתב יד

☒ מובן וקריא ☐ מובן ברובו ☐ קשה עדיין לפענוח

פירוט/הערות: יש שימוש מתאים ברובו הנקודה, בפסיק והנקודתיים. השימוש בשפוש נקודות אינו מתאים לסטנדרט העיצוב.

ארגון הכתוב על פני הדף

☒ מאורגן היטב ☐ מאורגן ☐ עדיין אינו מאורגן

פירוט/הערות: שגיאות כתיב לגבי הקשורות בכתיב מלא וחסר: "פלסו" במקום "פלסו", "ייפיותי" במקום יפיותי.

לסיכום

- היבטים שהייתי רוצה להמשיך ולחזק בכתיבה של הלמיד/ה
- היבטים שהייתי מחדד/ת לקראת כתיבה של הלמיד/ה כיום להמשך בשניים או שלושה היבטים ולהחלטן אולם גם בהתבוננות בטקסטים אחרים שכתב/ה הלמיד/ה

לקראת תוכנית עבודה: נקודות חוזק ונקודות לחיזוק

התלמידה יוצלת לעורכן את העיצ שקראה באומצלות ההצלת לעמה וניעוקים. היא בחרך כלל משתמשת בעלות קישור מתאימות ובמבנים המתאימים לסטנדרס העיצ. אודר העלים שאוב מתוך מקורות העיצ שקראה ולמאה.

הייתי מעודד/ת את מוצלותה לכך שהמטרה של מטלת הכתיבה הייתה להביע בלקיר עיצ לף הטורבינות ורק לסיכום להביע לעמה, ושואל/ת אותה לשיקולי בחירתה להביא עיצ לתושבים באומצלות הצית לעמה וניעוקים.

הייתי שואל/ת אותה כיצד לעמה לף שני מקורות העיצ, כדי לבדר איך התעוחה לף הפקת עיצ משני המקורות באילו אסטרטגיה נקטה כדי לתלף מהם עיצ.

הייתי לובה/ת אותה לף שיפור מבנה תחבירי של משפט ארוך ומורכב תוך שילוב של מילות קישור מתאימות הייתי לא מבין/ה לה מקרוא את הסקסס בקריאה קולית כדי שתבחין בחסרה העיתרת לף העלים "ישוב יפיותי לסביבה" בתלקו האחרון של הסקסס.

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

לקראת שיחת משוב

דברים שהייתי רוצה להגיד לעצמי/ה או לשאול אותי/ה בפקבות קריאת הטקסט ועל סמך הגישה שלי/ה לכתיבה

הייתי אומר/ת לעצמי/ה שהפתיח שם הטקסט שבתחילה יובר סקרנות ועשוי להתעמק עמ"ס את הקוראים להמשיכות שם הנושא שהגיבה. היא יפעה לכוון את הקשב שם הקורא אל מטרתו ותוכנו שם הטקסט באומצעות המשפט: "רציתי להבין את פעתי בנושא כה". הייתי מגיין/נת עטובה את אופן ארגון הנימוקים שבעמו את מרכזית המיפץ הנפרש וכן את השימוש באוצר מילים מתאים עבנושא.

הייתי מברר/ת את שיקול בחירתה להגיש את המיפץ באומצעות הפעת עמפה ונימוקים מהופים עמרות הפובפה שהמטפה פרשה בתיבה שם פץ מיפץ.

הייתי מברר/ת עם התלמיפה מה האוטרנציה הנוחה לה מתוך שתי האוטרנציות שהוצעו במטפה לפיהן המיפץ הנפרש מהמקורות ומס"ע/ת לה לפהות פרטי מיפץ נוספים מתוך המקורות.

נוסף עם כך, הייתי עובפ/ת אותה עם משפטיה המורכבים שבהם נפם פעם בתחביר, ומשוחח/ת אותה עם התאמת השימוש בשפוש נקופות בסוף הטקסט.

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

נושא 2: טורבינות רוח – אנרגייה מתחדשת

דוגמה ד':

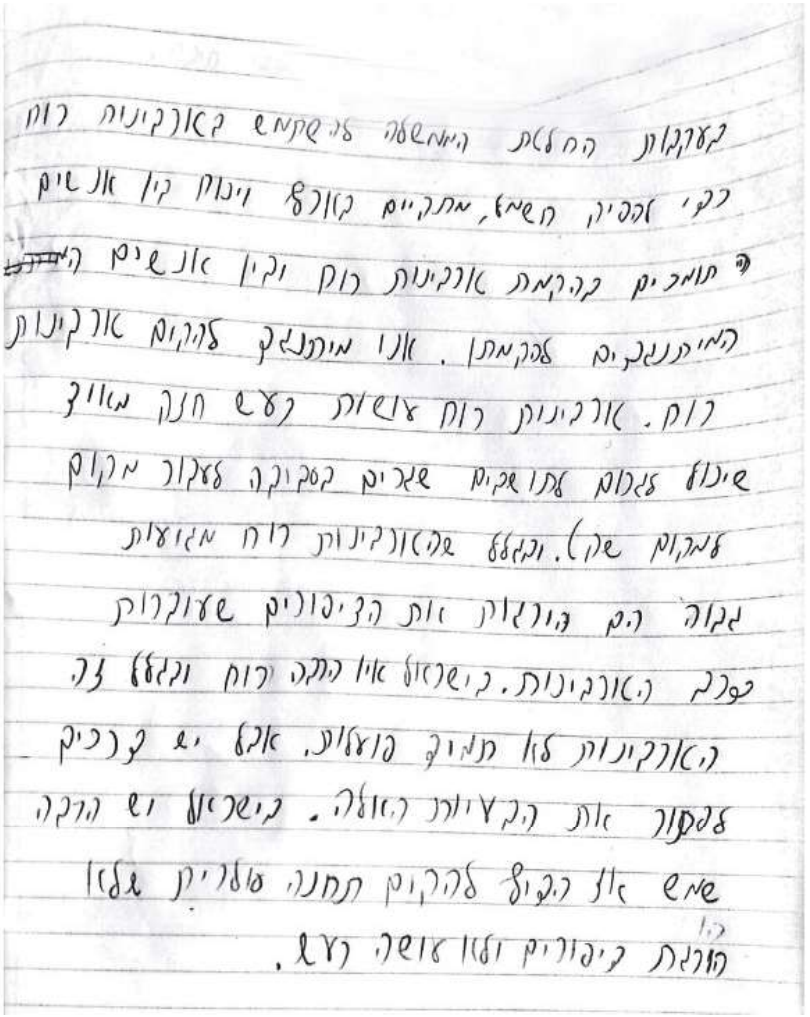

טקסט מוקלד ללא שגיאות כתיב

בעקבות החלטת הממשלה להשתמש בטורבינות רוח
כדי להפיק חשמל, מתקיים בארץ ויכוח בין אנשים
התומכים בהקמת טורבינות רוח ובין אנשים
המתנגדים להקמתן. אני מתנגד להקים טורבינות
רוח. טוריבנות רוח עושות רעש חזק מאוד
שיכול לגרום לתושבים שגרים בסביבה לעבור מקום
למקום שקט. ובגלל שהטורבינות רוח מגיעות
גבוה הן הורגות את הציפורים שעוברות
דרך הטורבינות. בישראל אין הרבה רוח ובגלל זה
הטורבינות לא תמיד פועלות. אבל יש דרכים
לפתור את הבעיות האלה. בישראל יש הרבה
שמש אז עדיף להקים תחנה סולרית שלא
הורגת ציפורים ולא עושה רעש.

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

בס"ד

מחוון להערכת כתיבה בעלת מאפיינים מידעיים

(למשל בנושאים מתחום המדעים: פסולת פלסטיק, טורבינות רוח)

שם התלמיד/ה: תלמיד כיתה ו' נושא הכתיבה: טורבינות רוח התאריך: _____

התבוננות על הכותב/ת

אפשר להתייחס היבטים אלה ואחרים:

- האם התלמיד/ה השתמש/השתמשה בשיחה לקראת הכתיבה למשל: הקשיב/ה, התלהב/התלהבה בה?
- איך ניגש/ה התלמיד/ה לכתיבה ואיך התנהל/ה במהלכה למשל: בביטחון, בהתלהבות, בחוסר רצון?
- במשימות שבהן נדרש ארגון מידע מקדים לכתיבה, האם התלמיד/ה ערך/ כה שלוות של ארגון לקראת הכתיבה כגון סימון מידע בטקסט, שימוש בפלג ערכון?
- האם היה צורך בגיוון נוסף לקראת הכתיבה או במהלכה?

התבוננות על הטקסט

אפשר להתייחס היבטים אלה בהתאם למשימה:

- האם יש דבר שכתוב בטקסט ובאופן כתיבתו למשל: ארגון המידע והמילים בפתיח, אורך הטקסט, מתכונת הטקסט, היבט לשוני מיוחד?
- האם הטקסט הרשים אותך בתוכנו למשל: בבחירה מלנינית של המידע, מלורבות הכותב/ת בנושא?

התרשמות כללית

בטקסט בולטת מאמצתו של הכותב להתייחס להקמת טורבינות רוח. הטקסט כתוב במבנה של ההצגת מאמה ומא בפע מיפע הפונה לתושבים כפי שנפרש במכלה. תלק מהמיפע המוכן בטקסט אינו מפויק ויתכן כי הפבר משקע קושי שם התלמיד להבין את הנקרא או לפעמים מיפע מהטקסטים.

באיזו מידה נכון הטקסט מפותח?

אפשר להתייחס היבטים אלה בהתאם למשימה:

- הפתח מידע מפון ומתאים לתושבי הכתיבה
- הפתח מידע בהתאם לדרישות המכלה, למשל: מיכון מכל מקורות המידע שהופיעו, הנייחסות לכל רכיבי הנכון של המשימה
- הפתח המידע באמפלות הספרים, ניכולים ופוכמות המשקפים את ליפוד המידע מהטקסט/ים שנקרא/ו.

תוכן ← ☐ מפותח היטב ☐ מפותח ☐ מפותח מעט ☒ מצומצם

הכותב מספק מפנה תקף למטרה שפשמה נכתב הטקסט (פפ מידע פם הטורבינות), והוא מתמקד בהפצת מאמה - התפרונות בהקמת טורבינות רוח. נראה שהתלמיד הפיק מידע מוכ מתוך מקור המידע הראשון, ומקור המידע נפבר מהטקסטים הקדרים (תקופות הפ"סבוק). המידע שהתלמיד מב'א מפויק בתמקו בפמפה, ובתמקו אינו תואם את המוצ במקורות המידע. יפה מראות שהכותב משפה יפ קופם כאשר הוא מתייחס ל"תחנה סופרית", נושא שפא הוכבר במקורות המידע.

הערה: אם הטקסט **אינו** עוסק בנושא הנדרש, יש לתעד זאת במחוון ולהעריך אותו לפי הקריטריונים במחוון.

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

באיכצו אופה הטקסט לכיוך?
אפשר להתייחס ליבטים אלה:

- **פתיחה מוחמצת ומתוימה לנושא וסיום ברור של הטקסט ניתן לפתוח וסיים בפרכים שונים ומזוונים.**
- **הרלוונטי והמיוחד בטקסט קשורים לכך שהמחברים בחרו להשתמש: כרונולוגיה, הכללה ופירוט, סיפור ואנקדוטה, בליה ופתרון.**
- **השימוש בשאלות קישור יתיר ותרם לכיכוד הטקסט למשל: מאפשרים וויתי שיחה.**

לכידות

☐ לכיד ☒ לכיד ברובו ☐ לכיד בחלקו ☐ לא לכיד

טקסט יש פתיחה מוחמצת ומתוימה שפי הפתיח מעלת הכתיבה מתלמידים, ומאוחרים ההמשך מאחר. בהמשך, התלמיד מדיש שתי בעיות בהפעלת הסורבינות, ומאוחר מכן מוסק בהתאומת הסורבינות מעלת האוויר בישראל. בתלק לה חסר משפט מבלים ומקשר אלה כך שסורבינות רות אינן מתאימות מעלת האוויר בישראל, וחסר השימוש במילת קישור "מכיוון ש". היפאר הקישור הלה ו"ו החיבור מעלת הקישור "בפלס" אינו מתאים למה שנכתב קודם, אלא לכו רצין חבש המוסק בפוסק מלכידות הטקסט. כמו כן אפשר מרוות שימוש מא מיכי משפה. פוזמאות: הדירוש של סיומו של הטקסט אינו מובהן אלא הוא מדיש פירוש של אותת הפרכים שפתרון ההבעות המתוארות "אל מפיש מהקים תחנה סופרית" - במקום שימוש במילת סיבה כמשהי, כמו "מכן".

לשון הטקסט

☐ רמה גבוהה ☐ רמה בינונית/גבוהה ☒ רמה בינונית/נמוכה ☐ רמה נמוכה

מהי רמת הלשון בטקסט?
אפשר להתייחס ליבטים אלה:

- **שימוש בלשון האוטוביוגרפית לנושא הכתיבה ולסוג הטקסט**
- **ציון באוצר המילים ודיוק בשימוש בו, מילים מורכבות מורפולוגית, מורכבות תחבירית**
- **תקינות מורפולוגית ותחבירית**

המקום "מכן", וכן חוסר התאום פקפוק - "הם הורבות" במקום "הן" בהתייחס לסורבינות. עם השימוש במילות הקישור אינו מצוין, למשל חסרה לפני המילה "ובמלס", שימוש במילה "אל" בשובה" ובאומה, ובמקום החסרה "שרך הסורבינות" אפשר היה לכתוב "הפיזורים שלוברות שרכן". ואפשר היה לכתוב "הסורבינות שבוהות" או "מהבי הסורבינות מציגים מלוזה רב" / "נמצאים ענושי, אך לא מצוין ומלימים לא מפוק. לפאומה, במשפט "ובמלס שהסורבינות רות מציגות שבוה הם הורבות את הפיזורים שלוברות שרך הסורבינות"; הדירוש "מציגות שבוה" אינו תקין ומפוק הכתיבה מקוקו שם הטקסט הנו משפטים מורכבים ויפים. התלמיד משתמש בשדר מילים מתאים בשלמות.

מאפייני כתיב, כתב וארגון על פני הדף

שימוש בסימני פיסוק

☒ פיסוק נכון ברובו שתומך בקריאה ☐ פיסוק חלקי ☐ היעדר פיסוק או פיסוק שגוי

פירוט/הערות: יש בלקור שימוש בנקודה בסוף משפט.

כתיב

☒ כתיב נכון או נכון ברובו ☐ שגיאות כתיב רבות (בעיקר הומופוניות) שאינן פוגמות בקריאות ☐ שגיאות כתיב רבות הפוגמות בקריאות

פירוט/הערות: יש שגיאות כתיב הומופוניות אחת במילה שלוש (הפיש) ושגיאות הקשורות לכלללי הכתיב חסר הניקוד: מיתגשים, מיתגשים.

כתב יד

☒ מובן וקריא ☐ מובן ברובו ☐ קשה עדיין לפענוח

פירוט/הערות: _____

ארגון הכתוב על פני הדף

☒ מאורגן היטב ☐ מאורגן ☐ עדיין אינו מאורגן

פירוט/הערות: _____

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

לסיכום

- היבטים שהייתי רוצה להמשיך ולחקור בכתיבה של התלמיד/ה
- היבטים שהייתי בוחר/ת לקדם בכתיבה של התלמיד/ה היום אולם ביום הכתיבה של הטקסטים אחרים שכתב/ה התלמיד/ה

לקראת תוכנית עבודה: נקודות חוזק ונקודות לחיזוק

התלמיד יוכל להפיק טקסט שבו הוא מביע את עמדתו ומנמק אותה.

בהבחנה לקיומו של התלמיד, יש לשוחח, ראשית, שהוא מבין את פריטות המטלה, את סוג הטקסט המתבקש (כתיבת פיוט עזות עמדת הנאת עמדה) וכן את רכיבי התוכן הנדרשים. שנית, יש לעכור עם התלמיד את המיבץ הנדרש בטקסט רב-עמק כמו מקור המיבץ הראשון, ומתכף מיבץ משני מקורות. יש לעמוד אוטרטיות לאיתור מיבץ בטקסט, למשל עם יפי הפיסות רעיונות / מיבץ נוסף עם כך, חשוב לכוון את התלמיד לשימוש בעוגן מעים מפורק, שאותו אפשר לפלות מתוך הטקסט בהדגים שונים בהכנה לכתיבה, וכן יש לעמוד אוך להיעכר בפיץ התכנון בעת כתיבת הטקסט. מקורות המיבץ, ולעמוד שימוש במילות קישור מתאימות כפי למשל את רכיבות הטקסט.

לקראת שיחת משוב

- דברים שהייתי רוצה להביא לתשומת לבו/ה של התלמיד/ה או לשאול אותו/ה בעקבות קריאת הטקסט ועל סמך הבישה שלו/ה לכתיבה

הייתי אומר/ת לתלמיד שהוא פתח יפה את הטקסט והדגיש את עמדתו התחרבות נעה הקמת הטורבינות. הייתי אומר/ת לו שבחר להדגיש כמה נימוקים כפי שבחם את עמדתו, אבל שחקם אינם מתישבים עם המיבץ הכתוב במקורות המיבץ והעיקר במקור המיבץ הראשון.

הייתי שובע/ת אותו איך התמודד עם קריאת הטקסט המרכבי, ובאופן פלומות נקט כפי למרבן את המיבץ שקרא, ומבקש/ת לחרות את עמדתו בעך תכנון הכתיבה. עיון בעך התכנון יכול עמכור לי להבין את תהליך הלמידה שעשה התלמיד ומה היה מקור הקושי - הוא בקריאת הטקסט?

הוא בחלוק פרטי המיבץ הנדרשים ממנו? הוא בהעברת פרטי המיבץ שמרבן עם הטקסט הרבץ? לפי ההנחי את המבב, הייתי מתבון/נת את פלומות ההוראה שלי לקיום התלמיד.

הייתי קורא/ת איתו את מטלת הכתיבה ומבקש/ת ממנו להפניש בהדגים את רכיבי הטקסט הנדרשים;

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך